

Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

MINISTEREN

Den 15. maj 2006

J.nr.: 422

Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 8. maj 2006 (FLF alm. del Spørgsmål 318) anmodet om min besvarelse af følgende spørgsmål:

Spørgsmål 318

”Vil ministeren kommentere artikeldebatten i Ingeniøren om funktionelle fødevarer startet af Svend Ferdinandsen den 2. maj 2006?”

Svar:

De tre debatindlæg udtrykker alle en skepsis over for funktionelle fødevarer og en bekymring for, at forbrugerne vil blive vildledt og sætter i øvrigt spørgsmålstejn ved begrebet ”sunde fødevarer”.

Som en generel kommentar til de tre debatindlæg vil jeg bemærke, at det er helheden i kosten, der bestemmer om en kost er sund eller ej, samt at alle fødevarer i realiteten er funktionelle, idet de fx slukker tørst og sult, tilfører vitaminer osv. Omvendt forholder det sig naturligvis sådan, at den ene fødevarer isoleret set er sundere end den anden, at fx minimælk er sundere end sødmælk blot for at nævne et eksempel.

Jeg mener ikke, at det er korrekt, at der mangler gode og sunde, herunder uforarbejdede fødevarer uden tilsætningsstoffer. Forbrugerne har rig mulighed for at købe friske frugter og grøntsager, mange typer brød, friske mælkeprodukter osv., hvor der fx ikke er anvendt tilsætningsstoffer.

Indholdet af vitaminer og mineraler er ikke blevet mindre i vore fødevarer. Det viser den systematiske overvågning af næringsstofindholdet i danske og importerede fødevarer, som Fødevarestyrelsen har gennemført i perioden 1983 til 1999.

Som det er udvalget bekendt stemmer Europa-Parlamentet den 16. maj 2006 om forslag til forordning om ernærings- og sundhedsanprisning af fødevarer (2. læsning).

I den forbindelse – og med hensyn til et særligt element i anprisningsforslaget, nemlig spørgsmålet om etablering af ernæringsprofiler (artikel 4) – har jeg rettet henvendelse til de danske europaparlamentarikere og opfordret dem til at stemme imod det nye forslag. Jeg har derudover skrevet til mine ministerkollegaer i de andre lande, som har afvist kompromisforslaget, for at forklare dem den danske holdning og opfordret dem til også at lægge maksimalt pres på Europa-Parlamentet.

I det kompromisforslag, som nu ligger på bordet som følge af de trepartsforhandlinger, der har været gennemført i de seneste uger mellem Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet, foreslås, at undtagelsen fra ernæringsprofilerne er begrænset til at gælde afvigelser for kun ét enkelt næringsstof, under forudsætning af, at der samtidig angives i nærheden af anprisningen, at der er tale om et ”højt indhold” af det pågældende næringsstof.

Dette kompromis vil fortsat være med til at udhule ernæringsprofilerne, idet forslaget fortsat gør det muligt fx at anprise slik og sodavandsprodukter, der netop ofte er karakteriseret ved at afvige med hensyn til ét næringsstof, eksempelvis højt sukkerindhold i slik og læskedrikke. Kompromisforslaget vil gøre det muligt at anprise tilsætning af vitaminer og mineraler til sådanne produkter, hvilket regeringen ikke kan støtte, da det undergraver ernæringsoplysningen, og gør det vanskeligt for forbrugerne at finde ud af, hvad der er en sund kost.

En konsekvens af kompromisforslaget er endvidere, at fødevarer vil kunne mærkes med modsatrettede budskaber. På en fødevarer, der således afviger fra ernæringsprofilerne med hensyn til ét enkelt næringsstof, vil fx kunne stå "lavt fedtindhold" og samtidig "højt sukkerindhold". Dette er selvsagt ikke hensigtsmæssigt og vil kunne forvirre forbrugerne, og derfor være med til at modarbejde forslagets overordnede formål om forbrugervenlig og forståelig information.

Samtidig vil jeg benytte lejligheden til at understrege, at der allerede i Rådets fælles holdning fra december 2005 er taget højde for, at der kan være behov for undtagelser ved etablering af profilerne. Dette skal man imidlertid tage stilling til ved etablering af profilerne, da det allerede er præciseret i teksten, at man kan differentiere mellem produktkategorier, og at man i vurderingen heraf blandt andet skal tage hensyn til den betydning, som den pågældende fødevarer spiller i kosten. Dette kunne eksempelvis betyde, at olivenolie kan ernæringsanprises, på trods af et højt fedtindhold, eller at ost kan anprises for indhold af kalk, på trods af et højt fedt og/eller saltindhold.

Det ligger mig meget på sinde, at vi får nogle regler om ernærings- og sundhedsanprisninger, som giver en høj forbrugersikkerhed og som ikke opmuntrer til usunde kostvaner eller vildledning af forbrugeren. Det er derfor mit håb, at der ved afstemningen i Europa-Parlamentet den 16. maj 2006 ikke opnås det tilstrækkelige flertal til at støtte det foreliggende kompromisforslag.

Lars Barfoed

/Lars Korsholm